

աւանջեցին Բ. Վահագնի գլխին վրայ, եւ սակայն, իրիկնամուտին,

ասաներկու առաջնակարգ մարտանաւեր համախմբելով կռիւը վերսկսաւ, թէեւ չուստով տարիւնեցաւ տեղի առաջ Գիշերը վրայ հասնելով, Յոյները գանձեալ հետապնդեցին, իրենց բոլոր լուսերը մարած, և սոսկ Միսուլիսի ծագակային նաւուն շուրս լապտերներէն առաջնորդուելով, Միսուլիս յաղորեցաւ ինչը թշնամիին դիմը և զորմը բազումութեան ենթարկելը գնանքը և Այն աստեղ, Թուրքերն ալ մարեցին իրենց լուսերը, թէեւ հակառակ առաջ, հրդեհիչները նորէն իրենց վրայ ինկան և Հրդեհիչ մը ի զուր բռնկեցաւ. բայց այդ միջոցէսը ա՛յն աստիճան տարտափ պատճառեց որ Բագրանիմ հրամայեց. «Կրցողը փախա՛յ։ Ու ի՛նչ նաւերը ցրուեցան. մէկ քանին Հողոսը ուղղորդեց, ուրիշները՝ դէպ ի Բագրաթիւս, կամ Սթընա-Լանկա, նոյն իսկ մինչեւ Աղեքսանդրիա։ Յաջորդ օրը՝ զօրաւոր փոթորիկ մը կաշկանդեց փախստականները, և յունական նաւատորմիդ յաղորեցաւ Բաստի մօտ ձեռք անցնել բաւական թուով փոխադրանաւեր, որոնք զինուորներով, ձիերով ու պալարով քեանաւորուած էին։

Բագրանիմ սակայն յամառ ու յարասեւող մարդ էր։ Հակառակ այդ ամիշուն, ձմեռուն եղանակէն օգոստոսը, մանաւանդ յաջկարեւած յունական նաւատորմի-զին զորութեան թուելով, մանաւանդ որ զբաժանական պատճառներու արդիւնքն էր — նաւատերերու դրամը պատած էր— յաղորեցաւ նորէն Հողոսի առջեւ համախմբել թրքո-հայկական ցուռւ ուժերը։ Եսկի՛ ի՛ր շառուսեալ ու զինուորները փոխադրեց Սուսա։ Անկէ անդին՝ քաղ մը միայն կը մնար Երպիկը ի՛ր զարնուրիկ բա-նակը արձակէ Պեղադանէսի ծովագերծէն վրայ։

1825 փետրուար 12ին հանգարտօրէն առաջին խումբ մը ցամաք հանեց, և քա-նի մը որ վերջը քաղեց Նափուրէնի վրայ։ Միջաբնէրիւ կողին որ շատ մօտը կը դըռ-նուէր, պարտուեցաւ Եղիպտոսի՝ ժողակալ Միսուլիսի բացակայութենէն օգոստոս-լով, — Միսուլիս Հարաի կողմն էր, — զինուոր հանեցին անտեղ բանակած Յույնե-րուն զէմ։ Մինչդեռ թշնամի նաւատորմիդն մեծագոյն մասը քաջ ծովը կը կենար Միսուլիսի նաւատորմիդին հաւանական մէկ յարձակումը կասեցնելու համար, երբեք Ա. կարգի և չորս Բ. կարգի մարտանաւեր ու բազմաթիւ երկկայաններ դասին պատերազմով կարգով շարուեցան նոյն ինքն Նափուրէնի անցքերուն մէջ, Փիլոսի և ԲՍ-ֆաթիմէրիայի միջեւ, զորս սկսան կատաղօղէն ուրկնողով։ Միեւնոյն աստեղ պաշա-րեցին հրամանատար Չամատոսը պոսիկ նաւաբաժինը որ կազմուած էր Սկրտս, Կէ-զօնա, Ամիկնա ԺԷրաթիւլու և երկկայաններէն, ուրիշ երկկայան մը և օրջապէ մը։

Զամատոս ցամաք կ'առ ըլլալով, օգնութեան փութաց երեք ամբուրիւններուն, որոնց զէմ յարձակելի կ'ուզէին Նեփուսիցիները։ Գնդապետ Սեւի հրամանատարութեան տակ գտնուող Արար արականիչներ իրող յիսուն իսուր մակդիկներ ծովափին ծածուկա-լով, ցամաք հանեցին զինուորները։ Յունական ձախ թեւը, Չամատոսի հրամանա-տարութեամբ, թշնամին ծով թափեց, բայց աջ թեւը տուաւ։ 350 լոյն զին-ուորներ, զորավար Անսիմոսթիսի և Սանթա-Ռօզայի կողմը սպաննուեցան, 500 հօգի յաղորեցան ցամաք ապաստանելի՝ կղզիին հիւսիսային կողմը գտնուող հաւեհի։ Յունական զինեւուն խորակուելէն վերջ, Չամատոս պաշարուեցաւ և ինկալ՝ եր-կու անգամ դարձեալով։ Իր ծով ինկալ նաեւ հապաղապետ Սահիբի։ Անոնք որ գե-րի ինկանք՝ ետ քաշուեցան քալ ստ քալ, և յաղորեցան հանդի մինչեւ երկկայան ներքո նաւարածին, որոնք թշնամիին պարտուելէ առաջ յաղորեցան քաջ ծովը կէլ։

Բացառութիւն կարմեց Արեւսը որ հրամանատարին զօրք կը կրէր, և որ չուզեց բացելով առանց պատելու Յամատոս զոր տաճարն ողջ կը կարծէր։ Քիչ ետքը, նախարար Մամբուրաթը ընդունելէ վերջ, իր նաւադերը խախտն ի-րենց հրամանատարին մօտ, բայց արդէն իսկ 30 թշնամի նաւեր կորած էին եւ իրանանջը։ Նաւուն հրամանատարութիւնը մնացած էր երկու յանդուգն նաւապետ-ներու, Ա. Սախիբուրիս որ Նեփուսիքի մարդցին հրամանատարն էր, ու Կօցիսի որ Սկրտսի Բ. նաւապետն էր։ Անոնք իսկոյն հրամայեցին որ պարտուելը կործն ու պարդին բոլոր առաքանները։ Սկրտսի առաջին շարժումները ընդունեցան զինակիրներ տարափով մը։ Բազմաթիւ նաւադեր մեռած ինկան իր առաքանա-կայաններն. ոչ որ կրնար ոտիկ վրայ կենալ կամրակին երկաթը։ Եւ սակայն, յա-ղորեցաւ երկկայան յառաջանել մինչև անցքին բերանը։ Այն աստեղ սկսաւ կռիւ. որ իր նմանը չուզէ նաւային պատերազմներու տարեգործութեանց մէջ։ Արեւս յա-ռաջ յաղաք թշնամի նաւատորմին ճակատին առիււէն, զարհուրելի ուրբակածութիւն մը փոխանկելով։ Թուրքերը կը պատուէին իր առաքանները և կտոր կտոր կ'ընէին իր կողերուն փայտը։ Եղիպտական հինգ երկկայաններ կարծեցին թէ իր-երին որս մը պիտի ըլլայ անկալ և անոր վրայ ուղղուեցան. իրենց շարժումը սակայն, յու-նական նաւին տուաւ երկայնքէն ուրբակողու աստեղծութիւնը, և շատ ալ լաւ օգ-տուեցաւ առիւլ։ Եղիպտական նաւերէն շուրջը, ծանրապէս Քիստիկով ետ դար-ձան. իսկ հինգերորդը ընկղմեցաւ։ Սկրտս արդէն իսկ յաղորած էր անցքին դուռը ելելէ, երկու ժամուան կատարի կտուէ մը վերջ։ Սախիս թշնամին զարձակ փորձեց զինքը պաշարել։ Ա. կորսի զօրաւոր մարտանա մը, զինուորներու ստուարաթեւ լուսերով մը, իր վրայ կը խոյնսար սպանալից։

Արդէն իսկ երկու նաւերը կողք կողքի գայու վրայ էին և թուրք զինուոր-ները պարտաւա լեցած էին յունական նաւուն մէջ ցատկելու համար. երկպառակն նաւուն առակն ցուրեղ կէտ մը միտուած էր Սկրտսի կայանից պարտուեցան մէջ. երկկայանին մըն ալ, և կենտրոն պիտի նետուէին — «Երա՛կ տուէ՛ք վառողք տա-կաններուն», աղաղակներն ամէն կողմէ ներսական լոյն նաւապետի։ Իսկոյն երկու թնդաթթածիղներ, խաղաղք ձեռքերնին իրապան փառքի ամբարանը։ Թշնամին, զարհուրելի պարթիւնէն լուսաւորուեալ համար սկսաւ ընկղմել, հետամուտ մտքով Յոյները իսկոյն կողմանի ուրբակածութեամբ անոր կողքը բզբեցնել։ Թուրքուու-թիւնը քիչ մը աստեղ ալ շարունակուեցաւ, բայց Սկրտս այդեւ վառագէ գրեծ էր — (25 ապրիլ 1825)։

(Շարունակելի)

ՎԵՐՋԻՆ ԿՈՒՐԻՆԵՐԸ ԷՏԻՐՆԵԻ ԶՈՒՐՁ

ԳՐԱՒ—ԹԷՓԷԻ ԵՒ ՓԱՓԱՁ—ԹԷԲԷԻ ԳՐԱՒՈՒՄԸ

ԳՐԱՐԱՆ ԿԱՐԵՐԻ ՓՈՒԿԱՐԵՐՈՒ ՄԱՍԻՆ

Մտացած պաշտօնական լուրերու համեմատ իմացած էի Չորտուի գրուումը, ուր թրքական զխուսը ուժերը վերջին անգամ կեդրոնացած էին. Պուլկարները զը-րուած էին նաեւ Սթրանա լեռներուն հարաւային ծայրը գտնուող Մեւրը և այս երկու զաւազներուն միջև գտնուած բոլոր զինքները, Պուլկար բանակները այսպիս-ով կը գտնուէին Չաթիւքայի, այսինքն Պուսոյ պաշտպանութեան այն զերաւսն զին յանդիւ, որ նուազ կարեւոր է։

Ուրիշ պաշտօնական լուրեր կը հաղորդէին Խոսոթթոյի նաւահանդիսին ա-ռոււը, այս ալ կարեւոր գրուում մըն է անդուշտ, քանի որ Պուլկարներու կողմէ կատարուած ամբողջ եւրոպական թուրքոյ զաւանդէմ Խոսոթթոյն կը կողմը թուրքերու։ պարսկական ամենահանգիս խաղաղութիւն մէջը. Պուլկար բանակները այսմ ահալե թնդաթթի մէկ քանի հարուածի հասողութեան չափ հեռու կը գտնուին հին Բեւանդիսին, որուն զբաւումը, 15րդ. դարուն ժողովուրդները պատմու-թեան մէջ պէտք էր նոր զարադիւն մը բանար։

Երկը ստաւ, կանուկ Եփրէի չըլակալ թուրք ամրութիւններէն յանկար-ծակի թնդաթթածութիւն մը սկսաւ. մէկ քանի ռուսներ կ'իյնային 200-300 մէթր հեռաւորութեամբ պուլկարի զինքերու առջեւ. ամիջապէս յետոյ բոլոր թուրք ամ-րութիւնները կը գոռային. յայտնի էր որ պաշարողները քան մը կ'ուզէին փորակ, Պուլկարները որոյնցմը չպատահ, պուլկար հեռեւակաղաղքի զօրակուրէ՝ մը զաշա-սին թնդաթթները իր հետ առած, բուրները կը թողուր, կ'ուղղուէր դէպի Էփրի-նէի հարաւ աղբուր և Գարա Թէփէի ամրութեան առջեւ կը տարածուէր միեւնոյն աստեղ, ուրիշ զօրակուրներ նոյնպէս զաշաւային թնդաթթներով Եուրուսի բարձրու-թիւններէն վար կ'իջնէին, ուղղուելով դէպի թրքական Փափաղ Թէփէի ամրու-թիւնը, որոնք Մարիթայի ալ վար, 250 մէթրից բուրի մը վրայ դիտողութաւ, Է-սարինէն պաշտպանող բոլոր զինքերուն վրայ կը տիրէ, հոն ալ սկսաւ կռիւը։ Սախիս թուրքները իրենց կողմէն կը փութային միջոցներ ձեռք տանել այդ երկու փոխադարձ շարժումներուն զինադրելու համար։ Փափաղ-Թէփէի և Գարա-Թէփէի ամրութեանց պահակազորը դուրս կ'ելէր որուն երբեմն նոր ուժեր կ'առային միայնաւ Էփրիկէն բայց յանկարձ չըլակալ բոլոր զինքերուն վրայ հաստատուած պուլկար պաշարման հրետանիները սկսան իրենց կարգին դուռն, Թուրքերուն վրայ առեւթուր տարափելի տարփի մը տեղադրելով։

Թեոյոյ փափաղ—Թէփէի և Գարա—Թէփէի երկու ամրութեանց չուրջ կռիւ-ւները սկսան. ամէն վայրկեան, թրքական նոր զօրամասեր, զաշաւային և ամրու-թեանց հրետանիներով պաշտպանուած, ընդ առաջ կ'երթային Պուլկարներուն, ո-րոնք նոյնպէս իրենց փակեւ զաշաւային և պաշարման թնդաթթներով պաշտպան-ուած՝ կը շարունակէին պաշարել երկու ամրութիւնները։

Թեոյոյ միջան ա-

ւել հեռուէն սկսան դուռն թնդաթթները, յայտնի կ'երեւար թէ մնացած քիչ մը մարդիկը անբաւական էին հրետանիներու զօրածնութիւնը սպառնալու համար։ վերջապէս պուլկար վերջին ռուս մը պալթեցաւ ամրութեան պաշարին վրայ, ո-րուն թնդաթթները ալլաւ գուռ էին։ Այդ վարկեանէն սկսեալ, հեռակաղաղորդու-կրիւնները իրենց ամբողջ ուժգնութեանը հասան, Թուրքերը սակայն կատարել կեր-պով կը կռուէին, անդադար ստիգուած ըլլալով ետ նահանջել Պուլկարներուն թըն-

դանթի կրակներուն, շարժւեալներուն տակ որոնք տասնակներով կը պալթէին իրենց գլխուն վրայ։ Քիչ ետքը թուրքերը կրկնեցին իրենց յարձակումը, բայց յայտնի էր որ կ'ընկնէին։

Յանկարծ, պուլկարական շարքերուն մէջ հրամաններ գոռացին. — Սուրբա՛ղ յարձակուե՛ք։ Ինկոյն՝ առաջին շրջւոյ մը բարձրացաւ, լեցուց միջոյրորը։ Երկարաձգուող սնուրաններ էին, արձակուած հաղաբաւոր կուրծքեր։ Եւ Պուլկար զօրախումբերը յարձակեցան թրքական զինքերուն դէմ, ուր Պուլկար արձակակններու հետեւէն՝ զաշաւային թնդաթթները կը շարունակէին շարժել տարափ մը ինչեցնել Թուրքե-րուն վրայ։ Այս վերջինները արդէն իսկ կը ջնախին Էփրիկի վերադառնալ։ Քիչ ետքը, Պուլկարներուն յաղթութիւնը վերջնական հանգամանք ստա-ցաւ։

Ճիշտ ցերեկին, Պուլկարները տիրացած էին զինքին, և պուլկարական զօրք կը ծածանէր Գարա Թէփէի ամրոցին վրայ, ուր լուսնիկան դառապարտուած պաշար-ման թնդաթթներուն մօտ ինկած էին թուրք թնդաթթածիղներու դիակներ։ Այդ միջոցին, երկու կողմերու լուսարձակումը Բագալ Թէփէի ամրոցին շուրջը. ամէ-նէն զարնուրիկ զինքն էր առկա, որ կ'իջնէր ոչ միայն բովանդակ քաղաքին, այլ նաեւ միւս բոլոր ամրութեանց վրայ։ Թուրքերու զինադրութիւնը, աւելի նամա-նուր և աւելի զօրեղ կը դառնար։ Պուլկարները՝ որոնք երեք թեւի բաժնուած էին, յարձակ կը յառաջանային։ Փա՛նք փա՛ն՝ կ'ուրեւրէ իրարու կը յաղորդէին թուրքի երեք կողերուն վրայ միանգամայն, և արդեւեք անորոշ կը մնար թնդա-նթիկն որոտուեմներուն մէջ։ Յանկարծ, Պուլկարներուն լուսարձակը չողաց և սկսաւ հեռագոտել Թուրքերուն զինքերը։ Բայց զրթիկ միեւնոյն աստեղ՝ Բագալ Թէփէի ամ-րոցին կատարէն չողաց նաեւ թրքական լուսարձակը որ իր կարգին պուլկարական զինքերը երեւան հանելու կ'աշխատէր։ Անկէ անդին, հրայաններն ու թնդաթթ-ները սկսան զօրեղ շատ աւելի սաստկութեամբ։ Ծրաքնէիները որոնք փոխադրա-բար կ'ընթակուէին, երկու կողմերու լուսարձակներուն շողքին մէջ՝ արեւ ծանձնելի մը մէջ թնդող ծանձնուող տպաստութիւնը կը ձգէին։ Ծուրը, ուրիշ ամէն կողմ, միտուեալն իրարմարդ էր։

Միայն թնդաթթներու ռուսները զայն պատնելով կ'երթային պալթիլ ամրու-ցին վրայ։ Վերջապէս, աստու՛ն Գարա Թէփէի մէջ եղանակ ախ, Բագալ Թէփէի ամրոցին թնդաթթներն ալ տակաւ դարձեցան իրենց կրակին սաստկութիւնը։ Պուլկարներու պաշարման թնդաթթներն այնտեղ ալ մեծ վնասներ պատճառած էին։ Թեոյոյ յանկարծ, թրքական լուսարձակը մարեցաւ։

Էկս զինքին ծամ մը առաջ, Պուլկարները սուրնով յարձակեցան ամրոցին վրայ։ Ու տակուրէն կէտ գլխեր չէր եղած, երբ այդ ամրոցին ալ տիրացան։ Թուր-քերը փախած էին քաղաք, դարձաւ հարիւրաւոր մեռալով ու վիրաւոր ձգելէ վերջ։ Այսպէս ա՛ն Գարա Թէփէի մէջ գտաւ, Պուլկարները կը տիրաւային նաեւ ու-րիշ կարեւոր ամրոցի մը։ Միւսանգամայն կ'ընէին թէ Փափաղ Թէփէի գրաւմամբ, Պուլկարները կարծեւ Մեւրը կը մնան պաշարուած քաղաքի շուրջը։ Գիտի ուրա-կոնէն քաղաքը, ուր բազմաթիւ օտարականներ, մանաւանդ ծրաքնէիները կը գտն-ուէին, թէ ո՞չ պիտի պատանն որ քաղաքը ինքնին անհաստար ըլլայ, ինչ որ ան-խախտելի կը նկատեն շատեր։ Այս մասին Պուլկարները լուռ են, չեն յայտնար ինչ ընկիւղներ։

Պուլկարները թրքեւ յաղթին յարձակմամբ ալ գրաւել քաղաքը։ Մինչեւ հի-մայ գրաւեցին անանկ տեղեր, որոնց համար կ'ընտրէ թէ կ'ընան երկու կամ երեք ամրո գլխադրել։ Ամէն պարագայի մէջ, կը հաստան որ պատերազմը լրացած է այդեւ, և թէ մէկ քանի պղտիկ ճիւղեր միայն պէտք են, որպէսզի թշնամին ինք խնդրէ զինադադար։ Միւս կողմէ, կ'ըսեն նաեւ որ եւրոպայի համար այդեւ Արեւ-ւելեան ինքուրի չկայ։

Այս իրիկունն առիթ ունեցալ տեսնեցեալ Պաւերիական զինուորական կցորդին հաղաբաւոր մօն կակէրն հետ, որ մօտէն հետեւած էր Գարա Թէփէի և Բագալ Թէփէի լուրջ մղուած կռիւներուն, և իր կարծիքը հայտնուէր։

— Ապա՛նովաքար Պուլկարները հրապոյ զինուորներ են և արտակարգ հռչակ-ւելին բուաւ. հանդարտութեամբ ու շատ նշանակելի պաղաբիւնով կ'երթան կռուի, յետոյ կը յարձակն այն աստիճան կատարութեամբ որ թշնամին չի կրնար ազդե-ցութիւնէն ազատել։ Ամէնէն աւելի զիս զբաւող բանը եղաւ այն Թուրքերը զոր կը զորքարկին կռուին վերջանալուն, երբ յարձակողները, գրեթէ դիւրեմն տիրացած վերջնական զօրէ կուտան։ Այդ թուրքերը ծանրեցիւր առաջին անգամ կիրարկեցին Մանչուրիոյ մէջ։ Եւ ա՛ն թէ ինչ է Սարձակողներու հրետանին երեք չի զարդե-ցներ կրակը, պաշտպանելու համար հետեւակաղաղքը, կը կրակէ նոյն իսկ այն պա-նուն երբ երկու կողմը իրարու խառնուած կը կռուին։ Եւ այդ կրակը կը տուէ մինչեւ որ զինքը վերջնականապէս գրաւուի։

Երէկուան կռուին բովանդակ տեւողութեան միջոցին՝ պուլկար օգնականը անընդամ թեւածեցան թշնամին վրայ շարունակ տեղափութին ստանալով թրքա-կան զինքերուն նկատմամբ և այդ տեղափութիւնները վայրկեանաբար հաղորդելով պուլկար հրամանատարներուն։

ՏՕՅՐԱՆԻ ԳՐԱՒՈՒՄԸ ՍԵՐՊԵՐՈՒՆ ԿՈՂՄԷ

ԳՐՈՒԿԱ ՄԸ ԳՈՒՄԱՆՈՎԱՅԻ ՃԱՎԱՍԱՄԱՐՄԵՆ

ՊԵԼԿԱՐԱՏԻ ՌՈՒՍ ԴԵՄԱՒԱՆԻ ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Սկիզբէն հասած մասնաւոր լուրերու համաձայն երրորդ բանակին յառաջա-պար առաջնաւոր մինչեւ Արեւիկան։ Սերպ զօրաց չկիտա մը Արեւիկա հարաւաղմով հանդիպեցաւ Գարաւորանքի զօրախումբերու և յառաջապա դէպի Տուրացցոյ։ Ուրիշ տեղի թեւ մը, որ մեկնած էր Տրէի չովմէն, կը յառաջանայ նոյնպէս դէպի Տու-րացցոյ։ Անիկա ա՛յ մէկ զինեւը զինադրութեան կը հանդիպի, բայց իրտա յամբարը կը յառաջանայ ձիւնին պատճառաւ. որ մէկ մէթր բարձրութիւն ունի։ Ամէնէն ալ երկու քուտն մէջ կ'սպասուի այս զօրախումբերուն ժամանակն։ Պաշտօնական տե-ղեկագրի մը համաձայն, Տուրան գրաւուած է ամուռն Տին, սերպ անկեղազօրեկ կողմէ։

Ս. Սերպիոյ Բարիկի զեւթանաւորները հաղորդած է հետեւեալ հեռագիրը, զոր ստացած է իր կատարարութիւնը։—

Ամսոյոս Տին, Տոյրանի մէջ, որ Արեւիկէն 30 քիլոմէթր անդին կը գտնուի, Սերպ բանակը հասած է Սկիւրիկ Կելիւնական քուտակն հասած միջոցին և որովհետեւ իր ներկա-յութիւնը անհրաժեշտ չէր այդեւս այդ քաղաքին մէջ միեւնոյն է դէպի ուրիշ ուղղու-թիւն մը։

Ռեւանի Պեկրատի թղթակիցը հետեւեալը կը հեռագրէ իր թրքինը։— «Ես թրքորդ զօրագունդի վիրաւորանքներն միտն կողմէ Բարաւորանքի թնդաթթներէն մէկուն հաղորդած պատմութիւնն կը քաղեմ հետեւող անցքերը, Դուսմաօղլու ձա-կաւատարներն մասին. — Թուրքերէն 1000—1200 մէթր հեռու կը գտնուէին։ Գի-ւերը վրայ հասած էր արդէն Գնդակները կը տեղային ամէն կողմէ և թուրք թնդ-աթթները չէին դարձեր գոռալէ։ Մէկ ժամուան կռուի մը մէջ, հարիւր քաղ յա-ռաջացած էին։

— Բայց ինչու ամբ ֆրանսականները կը լռեն, յարեց ձայն մը։ Սերպ զինուորները Բրէզօզի թնդաթթներուն անուրը ՄԵՐ ՅՐԱՄԱԿԱՆները դրած են)։

— Անոնց համար լաւ դիւր մը չկայ, պատմութեանց ուրիշ մը։ Նայեցալ որ հարցումը ընողը Արամիլէ անուն զինուոր մըն է, Գեկրատի մէջ վաճառատան մը պաշտոնաւ։

— Ա՛յ, դուս ես գոչեցի և հրացան լեցնելով հանդերձ չկրցի արդիւր ինչ-դիքս խոյալ։

Բայց Արամիլէ կը շարունակէր մտնալ իր երբայական աղօթքներն։ Ջանա-լով որ եղալ մը չնայեալ զինքը, նոյն իսկ փոր վրայ պալեկուէ։ Անիկա իր բո-լորէն աւելի լաւ և շուտ կը քաշէր հրացանը։ Սախիս գնդակները կը շարունակէին անդիւրեղ և կոտորելով վառնալուր կը դառնար մեղ համար։ Բարեբաղդաբար թշնամին կրակը քիչ յետոյ մեղմացաւ։ Վարկեան մը յետոյ, մեր հրամանատարը հրամայեց մեղ երեսուն քաղ յառաջանալ, կանոց անել, երեք հրացան պարպել, նո-րէն մղել, երեսուն քաղ աւելի հեռու կանոց անել և նորէն պարպել։ — միշտ այսպէս մղել և նոր նպատակն հասնել կարելի ըլլայ։ Թուրքերը, հասնելովով մեր ու-ղ քաղք, թողուին իրենց քերքը և վաղեցին մեր աղիւն։ Հրամանատար մը հրամայեց. — Սուրբա՛ղ պալեկուցե՛ք։ Պալեկուցա՛ւ։ Կարեւ սկսաւ։ Մինք կը պատմալսանէինք Թուրքերուն կրակին հոսանքով և ճշդութեամբ։ Բայց Թուրքերուն կրակը վերջ ի վերջոյ խուսա՛նէ ժամանց մեղ և սկսեալ նահանջել։

— Նահանջ ժամայ, քաղեց մեր հրամանատարը։ Պարունայք սպաներ, յառա՛յ։ Ե

This image shows a blank, aged, cream-colored page, likely an endpaper or flyleaf of a book. The paper has a slightly textured appearance with some minor discoloration and faint smudges, particularly along the edges, suggesting its age. There is no text or other markings on the page.

